

De voorbije decade is de aandacht voor interstitiële longaandoeningen zeer sterk toegenomen: een zoekopdracht via Google levert meer dan 530.000 hits op. Deze toegenomen aandacht is uitermate terecht daar chronische ontsteking en fibrose van het longparenchym een belangrijk probleem vormt bij talrijke long-aandoeningen. Onterecht hebben de voorbije decades aandoeningen van de luchtwegen met name astma en COPD de pulmonale scene grotendeels gedomineerd. Ongetwijfeld is de extra aandacht het gevolg van de nieuwe mogelijkheden om door middel van biologicals een meer gefocuste behandeling of zelfs een geïndividualiseerde behandeling aan te bieden. Belangrijk is echter dat de wetenschappelijke wereld niet bezwijkt voor deze korte termijn succesjes, maar resoluut verder gaat met versterking van het onderzoek naar de pathogenese van deze groep aandoeningen die vaak een belangrijke belasting vormen voor de patiënt en gepaard gaan met hoge morbiditeit en mortaliteit.

Zoals bij talrijke longaandoeningen is diagnostiek gedomineerd door de pathofysiologische veranderingen en in een latere fase heeft beeldvorming en met name HRCT een doorbraak betekend in de beoordeling van de uitbreiding en mogelijk activatiegraad van de fibrotische processen. Opvallend is de gigantische opsplitsing van de groep van interstitiële longaandoeningen waarbij een onderverdeling plaatsvindt in een paar honderd chronische longaandoeningen. Deze opsplitsing leidt er zeker toe dat talrijke van deze aandoeningen kunnen worden geïnclassificeerd als weeslongziekten, maar anderzijds werpt zich de vraag op of deze subtypering op basis van etiologisch agens bijdraagt aan een verbeterd inzicht in deze ziekteprocessen. Subtypering van interstitiële longaandoeningen moet zich richten op enerzijds een beter inzicht in de pathogenese van deze ziektebeelden en anderzijds om subtypes te onderscheiden die zich kenmerken door een ander verloop van deze ziekteprocessen of een andere behandeling noodzakelijk maken. Hiervoor is grootschalig onderzoek noodzakelijk! Grootschalig onderzoek is tevens noodzakelijk om nauwkeuriger inzicht te krijgen in de pathogenese van deze aandoeningen. Waarschijnlijk bestaat hierbij een grote gelijkenis met andere respiratoire aandoeningen, ver-

oorzaakt door schadelijke omgevingsfactoren. Ongetwijfeld is er ook bij interstitiële longaandoeningen sprake van een complex pathologisch proces, waarbij de uiteindelijke pathologische veranderingen het gevolg zijn van amplificerende processen zoals stoornissen in immuniteit, verstoringen in de oxidant/anti-oxidant balans, genetische en epigenetische factoren, maar ook talrijke cellulaire processen leidend tot het gemeenschappelijk pathologisch substraat wat kenmerkend is voor deze groep aandoeningen.

Bewerkstelligen van deze vooruitgang in het wetenschappelijk onderzoek vereist een bundeling van alle wetenschappelijke krachten over landsgrenzen heen! Doelstelling immers van alle onderzoekers is bij te dragen aan een vermindering van de ziektelast door deze groep van chronische longaandoeningen en het realiseren van een betere kwaliteit van leven voor de patiënten, alsmede het kunnen stellen van een betere prognose.

Deze toegevoegde waarde realiseren is en moet de uitdaging vormen voor alle onderzoekers in dit veld. De maatschappelijke belasting door deze groep ziekten laat geen fragmentatie toe van het onderzoekspotentieel.

De ernst van de aandoeningen in de meerderheid der gevallen vraagt ook een zorgvuldige inrichting van de zorgprocessen rondom deze patiënten: louter een evidence based benadering faalt in de behandeling van deze patiënten: klinische expertise en voorafgaande ervaringen zijn in deze fase nog steeds het meest belangrijk.

Nederland speelt een vooraanstaande rol in het respiratoir onderzoek in het algemeen en met betrekking tot interstitiële longaandoeningen in het bijzonder. Nederlandse onderzoekers kunnen door nationale bundeling van krachten een kristallisatiepunt vormen waarrond verdere internationale samenwerking kan en moet groeien. De omvang van het probleem en de noodzakelijke middelen vereisen inderdaad een Europese aanpak.

Bewustwording en communicatie zijn onontbeerlijke voorwaarden om deze gemeenschappelijke inzichten en aanpak tot stand te brengen. Het initiatief voor realisatie van een nieuw communicatiemiddel, *ILD care today*, zal zeker een platform bieden voor realisatie van de gemeenschappelijke doelstellingen!

*Prof. dr. E.F.M. Wouters,
Afdelingshoofd Longziekten Maastricht*